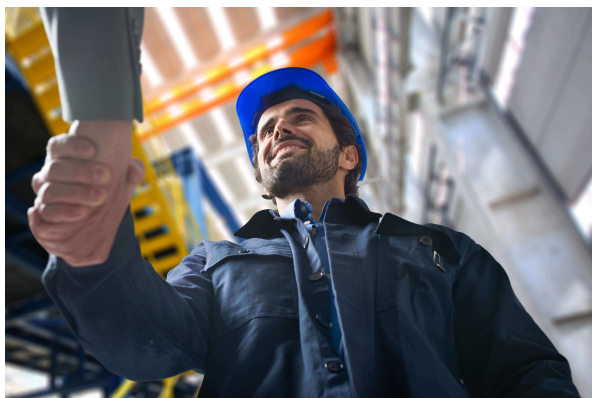

Zdrowie i bezpieczeństwo

Kształtowanie bezpiecznych warunków pracy dla naszych Pracowników to zdecydowanie jeden z naszych priorytetów. Prowadzimy działalność wymagającą od nas szczególnie uważnego podejścia do zasad bezpieczeństwa. Działamy zgodnie z ogólnie obowiązującymi regulacjami, jak ustawy i rozporządzenia w zakresie BHP. Spółki Grupy wdrażają również szereg dodatkowych, określonych wewnętrznie wytycznych.

Nasze priorytety

- tworzenie miejsca pracy przyjaznego i bezpiecznego dla Pracowników
- zwiększanie świadomości, odpowiedzialności i zaangażowania Pracowników w poprawę bezpieczeństwa w miejscu pracy
- systematyczna identyfikacja i eliminacja potencjalnych zagrożeń - dążenie do eliminacji wypadków przy pracy
- budowanie wśród Pracowników świadomości zagrożeń zawodowych
- uwrażliwianie Pracowników na istotność stosowania zasad bezpiecznej pracy

W 2017 roku objęte raportowaniem spółki odnotowały:

- 0 wypadków śmiertelnych
- 60 wypadków skutkujących utratą czasu pracy

Polityki i procedury

Każda ze spółek starannie realizuje odrębne, określone w politykach, standardach i procedurach zadania zapewniające bezpieczeństwo w miejscu pracy. Są one dostosowane do specyfiki działalności danej spółki i związanych z nią ryzyk BHP.

Poza wspólnymi regulacjami i inicjatywami, spółki wdrażają szczegółowe polityki i procedury z zakresu zarządzania miejscem pracy oraz relacjami z Pracownikami. Część spółek Grupy Enea wdraża wytyczne ustalone w Zakładowym Układzie Zbiorowym Pracy (ZUZP).

Przykłady polityk i procedur wdrażanych przez spółki z różnych obszarów naszej działalności

Segment

Procedura

Segment Wytwarzanie - Enea
Wytwarzanie sp. z o.o.

Polityka Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskowego i BHP

Procedura monitorowanie BHP
Procedura identyfikacja zagrożeń i ocena ryzyka zawodowego
Instrukcja oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy
Instrukcja badania wypadków przy pracy, chorób zawodowych i zdarzeń potencjalnie wypadkowych
Instrukcja organizacji bezpiecznej pracy
Instrukcje BHP eksploatacji urządzeń
Instrukcje BHP stanowiskowe
Procedura gotowości i reagowania na awarie w lokalizacji Koronowo
Programy szkoleń wstępnych, stanowiskowych i okresowych dla pracowników

Segment Wytwarzanie – Enea
Elektrownia Połaniec SA

Zintegrowany System Zarządzania obejmujący System Zarządzania Bezpieczeństwem i Higieną Pracy

Instrukcja organizacji bezpiecznej pracy w Enea Połaniec SA
Instrukcja postępowania w razie wypadków i nagłych zachorowań oraz zasad postępowania powypadkowego
Instrukcja przeprowadzania i dokumentowania szkoleń w dziedzinie BHP
Instrukcja przydzielania odzieży i obuwia roboczego, środków ochrony indywidualnej oraz środków czystości
Instrukcja ochrony przeciwpożarowej w Enea Połaniec SA
Instrukcja w sprawie zakazu palenia tytoniu
Procedura monitorowania BHP
Procedura identyfikacji zagrożeń i oceny ryzyka zawodowego

Segment Dystrybucja – Enea
Operator sp. z o.o.

Instrukcja organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych w Enea Operator sp. z o.o.
Instrukcje eksploatacyjne obiektów i urządzeń elektroenergetycznych w Enea Operator
Procedura oceny i dokumentowania ryzyka zawodowego w Enea Operator sp. z o.o.
Procedura ochrony przeciwpożarowej w Enea Operator sp. z o.o.
Procedura określająca zasady współpracy w zakresie BHP pomiędzy Enea Operator sp. z o.o. a Wykonawcą
Procedura szkoleń okresowych BHP
Procedura Prac Pod Napięciem (PPN) przy urządzeniach elektromagnetycznych
Standard wyposażenia Posterunków Energetycznych oraz wozów brygad Posterunków Energetycznych
Regulamin przygotowania zawodowego dla nowo zatrudnionych pracowników Posterunków Energetycznych

Segment	Procedura
Enea Oświetlenie sp. z o.o.	<p>Regulamin Pracy Pracowników Eneos sp. z o.o. Instrukcja organizacji bezpiecznej pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych w Eneos sp. z o.o. Instrukcja stanowiskowa elektromontera Instrukcja stanowiskowa nieelektryka Instrukcja eksploatacji linii i urządzeń oświetlenia drogowego w Enea Oświetlenie sp. z o.o. Instrukcja Prac Pod Napięciem przy urządzeniach elektroenergetycznych w Enea Operator sp. z o.o. Zasady prowadzenia ruchu urządzeń elektroenergetycznych w Enea Operator sp. z o.o. Instrukcja stanowiskowa elektromontera pomiarów urządzeń energetycznych przewoźnego laboratorium pomiarowego Instrukcje oznakowania robót prowadzonych w pasie drogowym przez Eneos sp. z o.o. Instrukcja bezpieczeństwa i higieny pracy podczas transportu, rozładunku/załadunku, składowania oraz montażu słupów oświetleniowych Instrukcja BHP magazynowania i składowania materiałów Instrukcja BHP przy pracach transportowych Instrukcja BHP przy pracach z drabiną Instrukcja BHP na stanowisku pracy z komputerem i drukarką Instrukcje BHP przy obsłudze urządzeń biurowych i innych urządzeń</p>
Enea Centrum sp. z o.o.	<p>Instrukcje BHP: - dokumentacja oceny ryzyka zawodowego - programy szczegółowe szkoleń z zakresu BHP - procedury dotyczące funkcjonowania procesów w obszarze BHP</p>

Nadzór nad obszarem BHP sprawują **specjaliści wytyczeni w każdej ze spółek.**

- **Enea SA** – Starszy Specjalista ds. BHP
- **Enea Centrum** – Zespół BHP (dwóch Specjalistów BHP oraz Kierownik Zespołu BHP)
- **Enea Wytwarzanie** – kierownik danej komórki administracyjnej
- **PEC Oborniki** – Kierownik działów i Służba BHP
- **Enea Ciepło Serwis** – Specjalista ds. BHP
- **Enea Ciepło** – Inspektor ds. BHP i [społeczni inspektorzy pracy](#)
- **MEC Piła** – Starszy Inspektor ds. BHP i p.poż.
- **Enea Operator** – Wiceprezes Zarządu ds. Bezpieczeństwa Pracy oraz Kierownik Biura Ochrony Pracy
- **Enea Oświetlenie** – Biuro Ochrony Pracy (Starszy Inspektor ds. BHP, Specjalista ds. BHP)
- **Enea Elektrownia Połaniec** – Biuro BHP
- **Enea Bioenergia** – Pełnomocnik Zarządu ds. Systemu Zarządzania BHP, Kierownik Biura BHP
- **Enea Pomiary** – komórka BHP, Starszy Inspektor BHP
- **Enea Serwis** – Wiceprezes Zarządu ds. Pracowniczych, Kierownik Biura BHP
- **Enea Logistyka** – Specjalista ds. BHP
- **Enea Trading** – Specjalista ds. BHP

Przykłady naszych działań

Działania w zakresie BHP wynikające z obowiązującego prawa:

- Identyfikacja oraz implementacja wymagań prawnych związanych z zakresem BHP (np. Kodeks Pracy, Regulamin Pracy)
- Identyfikacja zagrożeń oraz ocena ryzyka zawodowego
- Monitorowanie warunków pracy (np. kontrole, przeglądy, stanowisk pod kątem spełniania wymogów BHP)
- Działania korygujące i zapobiegawcze w obszarze BHP (np. egzekwowanie od Pracowników stosowania środków ochrony indywidualnej)
- Szkolenia z zakresu BHP (wstępne, okresowe, stanowiskowe)
- Komunikacja wewnętrzna tematyki BHP

Szkolenia

- Zainicjowanie szkoleń z zakresu pierwszej pomocy dla Pracowników (w 2017 roku przeszkolono około 150 osób) - Enea Centrum
- Organizacja VII Manewrów Ratowniczych, których głównym tematem było ratowanie poszkodowanych w wyniku zawalenia budynków, przeprowadzanych dla Pracowników Grupy Enea - Enea Centrum
- Zainicjowanie szkoleń z zakresu bezpiecznej jazdy Skoda Auto Lab - Enea Centrum
- Szkolenie dla pracowników fizycznych i osób kierujących Pracownikami, którzy w związku z wykonywanymi pracami są lub mogą być narażeni na działanie pyłu azbestu - Enea Ciepło Serwis
- Poszerzenie programu szkoleń wstępnych - instruktaży ogólnych o praktyczne pokazy z wykorzystaniem fantomów, treningowych defibrylatorów- szkolenia prowadzone dla Pracowników Enei Centrum oraz dla osób wykonujących pracę z ramienia Agencji Pracy Tymczasowej
- Szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy (w 2017 roku przeszkolono 56 osób) - Enea Wytwarzanie
- Przeszkolono 9 osób na członków zakładowej grupy ratownictwa awaryjnego - Enea Wytwarzanie
- Prowadzenie ciągłego doskonalenia wiedzy z zakresu BHP poprzez uczestnictwo Pracowników w szkoleniach okresowych - Enea Oświetlenie
- Podczas okresowych szkoleń Pracownicy uczestniczą w praktycznym gaszeniu pożarów za pomocą symulatora - Enea Elektrownia Połaniec
- Organizacja szkolenia dla Pracowników z udzielania pierwszej pomocy - Enea Elektrownia Połaniec
- Organizacja corocznych szkoleń dla Pracowników z udzielania pierwszej pomocy oraz pomocy przedmedycznej - Enea Bioenergia
- Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy (w 2017 roku przeszkolono 25 osób) - Enea Logistyka
- Przeprowadzenie ćwiczeń ewakuacji budynków wśród Pracowników według konkretnych scenariuszy zagrożenia - Enea Trading

Akcje edukacyjne

- Organizacja cyklicznych inicjatyw promujących zdrowy tryb życia (biegi, sporty zimowe, pływanie, siatkówka, piłka nożna) - Enea SA
- Organizacja kampanii BHP „Nasz wybór - bezpieczna praca” dla pracowników z obszaru dystrybucji - Enea Operator
- Przygotowanie materiałów edukacyjnych dla Pracowników o tematyce BHP (plakaty informacyjne, podkładki na biurko, kubki) - Enea Operator
- Publikacja newsletter 'a elektronicznego, promującego bezpieczeństwo i higieniczne warunki pracy

(miesięcznik) – Enea Operator

- Rozpowszechnianie broszur dotyczących zagadnienia bezpieczeństwa pracy – Enea Oświetlenie
- Aktualizowanie informacji na stronie w intranecie o tematyce bezpieczeństwa pracy (informacje na temat zaistniałych wypadków przy pracy, filmy instruktażowe, statystyki wypadkowe, materiały szkoleniowe i przydatne dokumenty w zakresie BHP) – Enea Elektrownia Połaniec
- Pracownicy Biura BHP i przedstawiciele Społecznej Inspekcji Pracy biorą udział w Targach Ochrony Pracy, na których zapoznają się z najnowocześniejszymi rozwiązaniami i technologiami dotyczącymi BHP – Enea Elektrownia Połaniec
- Współudział w redagowaniu i wydawaniu biuletynu/newsletter'a „Bezpieczna praca” – Enea Pomiary
- Wysyłanie wewnętrznego biuletynu „Biuro BHP nadaje” zawierającego informację na temat obszaru BHP (dwa razy w miesiącu) – Enea Serwis

Bezpieczne i zdrowe stanowisko pracy

- Propagowanie programu poprawiającego ergonomię stanowisk pracy – Enea SA
- Doskonalenie systemu ergonomii stanowisk pracy poprzez doposażanie ich w podnóżki, podkładki wspomagające zapobieganie zespołowi cieśni nadgarstka – Enea Centrum
- Systematyczna wymiana foteli biurowych na takie, które posiadają regulację podłokietników – Enea Centrum
- Wykonanie mechanicznej wentylacji powietrza na poziomie wymienników spalin w [kogeneracji](#) poprzez obniżenie temperatury, co przyczyniło się do poprawy warunków pracy – MEC Piła
- Montaż nowych oraz modernizacja istniejących klimatyzatorów w pomieszczeniach biurowych – Enea Oświetlenie
- Dbanie o wygląd pomieszczeń pracy – remonty, odświeżanie – Enea Oświetlenie

Zakup i modernizacja sprzętu i środków ochrony

- Zakup autonomicznych defibrylatorów - dla ośmiu lokalizacji spółki Enea Centrum
- Zakup pięciu sztuk autonomicznych defibrylatorów AED w lokalizacji Świerże Górne – Enea Wytwarzanie
- Zakup czterech sztuk defibrylatorów (po jednej sztuce na każdy obiekt) – MEC Piła
- Rozszerzenie zawartości apteczki pierwszej pomocy o plastry żelowe pomagające przy oparzeniach – Enea Wytwarzanie
- Zakup sprzętu ochrony osobistej i odzieży ochronnej (odzież ochronna i obuwie, rękawice ochronne, kamizelki ostrzegawcze, maski przeciw pyłowe, okulary ochronne, kaski, kurtki przeciwdeszczowe) – PEC Oborniki
- Zakup dwóch kompletnych rusztowań metalowych typu „Warszawa” – poprawia bezpieczeństwo pracy – MEC Piła
- Wydawanie profesjonalnych repelentów Pracownikom pracującym w terenie w okresie wzmożonej aktywności, np. kleszczy – Enea Oświetlenie
- Doposażenie brygad elektromonterów w sprzęt ochronny, poprawiający bezpieczeństwo pracy oraz wymiana sprzętu asekuracyjnego do prac na wysokości oraz sprzętu chroniącego przed porażeniem – Enea Oświetlenie

Konferencje, kampanie, akcje i konkursy

- Organizacja „Konferencji Prace Pod Napięciem” zorganizowanej przez Eneę Operator
- Organizacja kampanii BHP „Nasz wybór – bezpieczna praca” dla Pracowników z Obszaru Dystrybucji przez Eneę Operator
- Organizacja konkursu wiedzy o bezpieczeństwie pracy przez Eneę Elektrownię Połaniec
- Kampania „Pracujemy bezpiecznie albo wcale” na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy wykonawców. W 2017 roku zostało przeszkolonych 3 580 osób przez Eneę Elektrownię Połaniec
- Organizacja kampanii „Twój wybór bezpieczna praca” (cykl plakatów skierowanych do pracowników, gadżety z hasłami kampanii) – Enea Pomiary

- Pracownicy Enei Trading, Enea Elektrownia Połaniec i Enea Bioenergia brali udział w konkursie wiedzy o bezpieczeństwie organizowanym przez Eneę Elektrownia Połaniec

Ratownictwo medyczne Enei

Program ratownictwa przedmedycznego to wieloletnia, oddolna inicjatywa pracowników Enei. Dobrze przeszkoleni Pracownicy są w stanie najszybciej i najlepiej udzielić pomocy poszkodowanemu, co jest szczególnie ważne w naszej branży.

W 2017 roku Enea Centrum przeprowadziła **VII Manewry Ratownicze**. Są one trzydniowym cyklem szkoleń dla zarówno dla ratowników przedmedycznych jak i osób zaczynających swoją przygodę z ratownictwem. Tematem głównym tegorocznych Manewrów Ratowniczych było ratowanie poszkodowanych w wyniku zawalenia budynków.

Nasi Pracownicy zgadzają się co do tego, że temat ratownictwa jest ważny i warto jest dzielić się nabytą wiedzą z innymi, dlatego też zdecydowali się włączyć ratownictwo przedmedyczne do **Programu Wolontariatu Pracowniczego Enei**.

Od 2010 roku przeszkoliliśmy z pierwszej pomocy już ponad **83 700 osób** poświęcając na nasze akcje ok. **6310 godzin**.

Nazwa spółki	Pracownicy		Podwykonawcy		Wskaźnik częstotliwości wypadków pracowników spółki	Wskaźnik ciężkości wypadków pracowników spółki
	Liczba wypadków śmiertelnych	Liczba wypadków powodujących utratę czasu pracy	Liczba wypadków śmiertelnych	Liczba wszystkich raportowanych wypadków		
Enea SA	0	0	0	0	0,00	0,00
Enea Centrum sp. z o.o.	0	3	0	0	1,99 ⁴⁾	80,66 ⁵⁾
Enea Wytwarzanie sp. z o.o.	0	11	0	6	4,88 ⁶⁾	54,50 ⁷⁾
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. w Obornikach	0	0	0	0	0,00	0,00
Enea Ciepło Serwis sp. z o.o.	0	3	0	0	13,40	1,75

Nazwa spółki	Pracownicy		Podwykonawcy		Wskaźnik częstotliwości wypadków pracowników spółki	Wskaźnik ciężkości wypadków pracowników spółki
	Liczba wypadków śmiertelnych	Liczba wypadków powodujących utratę czasu pracy	Liczba wypadków śmiertelnych	Liczba wszystkich raportowanych wypadków		
Enea Ciepło sp. z o.o.	0	1	0	0	2,40	1,55
Miejska Energetyka Ciepła Piła sp. z o.o.	0	0	0	0	0,00	0,00
Enea Operator sp. z o.o.	0	28	b.d.	b.d.	7,39	39,64
Enea Oświetlenie sp. z o.o.	0	0	0	0	0,00	0,00
Enea Elektrownia Połaniec SA	0	0	0	6	0,00	0,00
Enea Bioenergia sp. z o.o.	0	2	0	1	7,43	0,35
Enea Pomiary sp. z o.o.	0	0	0	0	24,24	0,00
Enea Serwis sp. z o.o.	0	11	b.d.	b.d.	9,52	0,33
Enea Logistyka sp. z o.o.	0	3	0	0	17,64	14,60
Enea Trading sp. z o.o.	0	0	0	0	0,00	0,00

⁴⁾ Enea Centrum obliczyła wskaźnik częstotliwości wg wzoru $Wcz = \text{Liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy odnotowanych w danym okresie} / \text{liczbę zatrudnionych} \times 1000$

⁵⁾ Enea Centrum obliczyła wskaźnik ciężkości wg wzoru $Wc = \text{Liczba dni zwolnienia lekarskiego z tytułu wypadków przy pracy} / \text{liczbę wypadków}$

⁶⁾ Enea Wytwarzanie obliczyła wskaźnik częstotliwości wypadków wg wzoru: $\text{Ilość wypadków przy pracy} \times 1000 / \text{średni stan zatrudnienia w spółce}$

⁷⁾ Enea Wytwarzanie obliczyła wskaźnik ciężkości wg wzoru: $\text{Ilość dni zwolnienia spowodowanych wypadkiem przy pracy} / \text{ilość wypadków ogółem (minus wypadki śmiertelne)}$

wskaźnik częstotliwości = Ilość wypadków przy pracy x 1 000 000 / ogólną liczbę przepracowanych godzin ryzyka (Liczba godzin ryzyka: liczba godzin, w tym godzin nadliczbowych przepracowanych / Pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas określony i nieokreślony)

wskaźnik ciężkości = Liczba dni absencji chorobowej spowodowanej wypadkami x 1 000 / ogólną liczbą przepracowanych godzin ryzyka